

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Koulutusrahastosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Koulutusrahastosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä oleva työssäoloaika lasketaan työeläkelakien alaisen ansioiden perusteella yrittäjän eläkelakia

ja maatalousyrittäjän eläkelakia lukuun ottamatta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2009.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Koulutusrahasto voi myöntää ammattitutkintostipendin henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon. Voimassa olevan lain mukaan ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö ei ole täyttänyt 64 vuotta ja että hän on ollut työ- tai virkasuhteessa suomalaiseen työnantajaan viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytysten täytyminen on selvitetty Eläketurvakeskuksen ansiotyörekisteristä. Vuoden 2005 alusta tuli voimaan työeläkelainsäädännön uudistus, jonka johdosta vuoden 2005 alusta eläkettä karttuu kaikesta ansiotyöstä ja työeläkkeen määrään vaikuttavat koko työhistorian ansiot. Työeläkelainsäädännön uudistukseen sisältyvät myös säännökset eläkkeen kartumisesta palkattomilta ajoilta, joiden osalta eläke lasketaan ansiosidonnaisten etuuksien perusteena olevista ansioista. Eläketurvan ansainta-aika ja eläkettä kartuttavan työn määritelmä on uudistuksen johdosta ai-

kaisempaa laajempi. Eläkettä ei enää lasketa työsuhtekohtaisesti. Tarkat työskentelyajat eivät enää ole eläkkeen kannalta merkitseviä, eikä niitä ole vuoden 2007 alusta lukien rekisteröity yhtä tarkasti kuin aikaisemmin. Rekisteröintikäytännön muuttumisen vuoksi ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytysten täyttymisen selvittäminen työssäoloajan perusteella on käytännössä vaikeutunut. Tästä syystä työssäoloajan laskenta ehdotetaan muutettavaksi ansioihin perustavaksi. Vastaava muutos tehtiin aikuiskoulutustuesta annettuun lakiin, työttömyysturvalakiin ja vuorotteluvapaalakiin vuoden 2007 alusta lukien.

Koulutusrahastosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ammattitutkintostipendin työssäoloehdon täyttymiseksi edellytettävä työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisen ansioiden perusteella yrittäjän eläkelakia ja maatalousyrittäjän eläkelakia lukuun ottamatta. Työssäoloaika laskettaisiin siten, että kunkin kalenterivuoden eläkevakuutetut ansiot jaettaisiin kyseisen vuoden jakajalla. Jakajan suuruus olisi sama kuin työttömyysturvalain (1290/2002) 6 luvun 11§:n mukaisen jakajan suuruus.

Saatu luku pyöristettäisiin alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voisi olla enintään 12.

Kokonaistyössäoloajan pituus saataisiin laskemalla yhteen eri vuosien osamäärät. Ehdotettu jakaja on pienempi kuin aikuiskoulutustuesta annetun lain mukainen jakaja, koska ammattitutkintostipendissä on työhistoriaan hyväksytyt kaikki työ- ja virkasuhdeajaksi ansioiden tasosta tai työajan pituudesta riippumatta. Lakiin ehdotetaan otettavaksi vuoden 2007 tasossa oleva jakaja, koska työttömyysturvain mukainen vastaava jakaja on kirjattu lakiin vuoden 2007 tasossa. Jakajan määrää tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi 6 §:n 1 momentti. Lain 6 §:n 2 momentin mukaan ammattitutkintostipendin määrää tarkistetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella kustannustasossa tapahtunutta muutosta vastaavasti tarvittaessa, kuitenkin vähintään joka toinen vuosi. Ammattitutkintostipendin määrää on tarkistettu edellisen kerran 339 euroon sosiaali- ja terveysministeriön 1 päivänä elokuuta 2007 voimaan tulleella asetuksella. Vuoden 2007 kansaneläkeindeksin pisteluku on 1401 ja vuoden 2009 pisteluku on 1502. Tällöin indeksillä tarkistetun stipendin suuruudeksi tulisi 363,44 euroa. Lain 6 §:n 1 momentti esitetään muutettavaksi siten, että ammattitutkintostipendin määrä on 365 euroa.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksen tarkoituksena on, että Koulutusrahastolla on mahdollisuus ammattitutkintostipendin myöntämistä koskevia hakemuksia käsitellessään selvittää luotettavalla tavalla ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytysten täyttyminen. Ammattitutkintostipendi rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksuilla lukuun ottamatta valtion palveluksessa oleville myönnettäviä ammattitutkintostipendejä, jotka rahoitetaan valtion varoista. Ammattitutkintostipendin määrän tarkistus lisää koulutusrahaston menoja arviolta noin 0,6 miljoonaa euroa vuodessa. Valtion palveluksessa oleville myönnettyjen ammattitutkintostipendien määrä on ollut vähäinen, joten esityksellä ei ole valtionaloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä. Valmistelun yhteydessä on kuultu Koulutusrahastoa.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2009.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****Koulutusrahastosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Koulutusrahastosta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1306/2002) 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 510/2005, sekä
lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 510/2005, uusi 3 ja 4 momentti seuraavasti:

5 §

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset

Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaista eläkettä kartuttavien ansioiden perusteella yrittäjän eläkelakia ja maatalousyrittäjän eläkelakia lukuun ottamatta. Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 423. Kalenterivuosi koostuu osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Kokonais-työaika saadaan laskemalla eri vuosien osamäärät yhteen.

Edellä 3 momentissa mainitun jakajan määrää tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitetulla palkkakertoimella. Edellä

3 momentissa mainittu jakaja on vuoden 2007 tasossa.

6 §

Ammattitutkintostipendin suuruus

Ammattitutkintostipendin suuruus on 365 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan tutkintoihin, jotka on suoritettu tämän lain voimaantulon jälkeen.

Työssäoloaika lasketaan 5 §:n 3 ja 4 momentin mukaisesti vuoden 2007 alusta lukien.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

Laki**Koulutusrahastosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Koulutusrahastosta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1306/2002) 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 510/2005, sekä
lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 510/2005, uusi 3 ja 4 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset

Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaista eläkettä kartuttavien ansioiden perusteella yrittäjän eläkelakia ja maatalousyrittäjän eläkelakia lukuun ottamatta. Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 423. Kalenterivuosi kohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Kokonaistyöaika saadaan laskemalla eri vuosien osamäärät yhteen.

Edellä 3 momentissa mainitun jakajan määrää tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitetulla palkkakertoimella. Edellä 3 momentissa mainittu jakaja on vuoden 2007 tasossa.

6 §

Ammattitutkintostipendin suuruus

Ammattitutkintostipendin suuruus on 330 euroa.

6 §

Ammattitutkintostipendin suuruus

Ammattitutkintostipendin suuruus on 365 euroa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 20 .*

*Lakia sovelletaan tutkintoihin, jotka on
suoritettu tämän lain voimaantulon jälkeen.*

*Työssäoloaika lasketaan 5 §:n 3 ja
4 momentin mukaisesti vuoden 2007 alusta
lukien.*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimen-
piteisiin.*
